

Můj syn feták

Eva, Petr a Luboš
Hacalovi

Skutečný příběh

 P R E S S

Můj syn feťák

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Eva, Petr a Luboš Hacialovi

Můj syn feťák – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Můj syn feťák

© **Luboš Hacíala, 2021**

© **Petr Hacíala, 2021**

© **Eva Hacíalová, 2021**

ISBN tištěné verze 978-80-264-3753-6

ISBN e-knihy 978-80-264-3764-2 (1. zveřejnění, 2021) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-264-3765-9 (1. zveřejnění, 2021) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-264-3763-5 (1. zveřejnění, 2021) (ePDF)

Věnování

**Rodičům,
jejichž děti bojují
s drogovou závislostí.**

matka

syn

Část I

Syn feťák

MATKA (neděle 26. 6. 2011)

Měla to být úplně obyčejná pohodová neděle, ale vyklubal se z toho jeden z nejhorších dnů mého života. Z ničeho nic přišel šok, který nikdo z rodiny nečekal.

Pavel si něco kutil u plotu a já se snažila doplnit hlínu do květináče zanedbané dieffenbachii, když na příjezdové cestě zastavilo neznámé auto. Vysoukala se z něj Sandra, přítelkyně našeho syna. Nechala dveře auta dokořán a hrnula se ke mně. Vypadala vyděšeně. Lapala po dechu, utírala si uslzené oči a blekotala, že se s Honzou děje něco hrozného.

Prý už to není k vydržení. Mluví nesouvisle, ve tváři mu naskakují křečovitě výrazy a chová se jako cvok. V noci nespí. Chodí po bytě a něco hledá, nebo utíká ven. Naposledy ho viděla předešlý den ráno, kdy něco podivného zamumlal, práskl dveřmi a zmizel. Odpoledne, když se vrátila domů, měla pocit, že u nich doma řádili duchové. Procházela místnostmi a všude nacházela spoušť.

Od lednice přes obývací a předsíní až k hlavním dveřím bytu se táhly kaluže rozlitého mléka. Ze všech oken byly strhané záclony a závěsy. Některé ležely na zemi, některé zůstaly na garnýžích zplihle viset jako oběšenci. Televizní obrazovka byla zakrytá několika vrstvami utěrek a ručníků. Na konferenčním stolku ležely desítky naškubaných papírků a na každém z nich byl podivný znak nebo symbol. Nepodobaly se ani čínskému písmu, ani egyptským hieroglyfům. Spíš nějaké šifry.

Prošla celý byt, ale Honza nikde. Nakonec nakoukla i do koupelny, kde se málem přizabila o otevřené okno do světlíku. Celá se klepala, když opatrně nakoukla přes okraj, aby se přesvědčila, jestli neleží polámaný na dně šachty. Naštěstí ji tam žádná děsivá podívaná nečekala. Trochu se uklidnila. Měla sto chutí ten svinčík nechat tak, jak byl, a donutit Honzu, aby po sobě všechno uklidil, ale nakonec to nevydržela. Dala byt zase do pořádku a čekala. Čekala celou noc, a když se Honza neobjevil ani následující den, už to nevydržela. Poprvé v životě se rozhodla vydat se k nám. Hledat u nás pomoc. Nikdy dřív nás nenavštívila.

Měla jsem jasno. DROGY! Zmocnilo se mě zoufalství. Vůbec jsem nevěděla, co dělat.

Sandře několikrát zazvonil telefon. Známi jí co chvíli dávali vědět, kde a v jakém stavu Honzu zahlédli. Informace se shodovaly – jezdil autem po okolí šílenou rychlostí, vystrkoval hlavu z okýnka a křičel na protijedoucí vozidla.

Udělal se mi zle. Lapala jsem po dechu a třela si rukama spánky, jako bych z nich chtěla vymáčknout nějaký nápad, jak Honzu zastavit. Věděla jsem, že nemůžu zavolat na policii. Ve stavu, v jakém se syn podle Sandřina popisu nacházel, by mohl začít panikařit a třeba by to ještě napálil do nejbližšího stromu.

Najednou mě napadla spásná myšlenka. Jediný, kdo může Honzu v tomhle okamžiku zachránit, je moje tchyně, jeho babička. Už dlouho se zabývala ezoterikou a uměla se napojit na jakési vyšší síly. Popadla jsem mobil a rozklepanýma rukama vyťukala její telefonní číslo. Hned to zvedla. Vyslechla moji naléhavou prosbu, ať Honzu zastaví, zabrzdí, ochrání..., a prohlásila, že už od včerejška tušila, že se něco děje. Nakonec se rozloučila slovy „Jdu na to“ a zavěsila.

Mezitím se manžel rozhodl jet Honzu hledat. Vyrazil, aniž by tušil, kam má jet. Možná náhoda, možná právě babiččino „kouzlení“ ho přivedlo do vesnice, kde uprostřed křižovatky stálo Honzovo auto. Všechny jeho dveře byly dokořán otevřené. Zastavil a rozhlédl se po okolí. Všiml si osoby, co nedaleko popocházela sem a tam. Honza byl bosý a rázoval si to prostředkem silnice.

Pavel se k němu přibližoval pomaličku, jako fotograf zvířat ve volné přírodě, který je nechce vyplašit. Syn sebou najednou škubnul. Výraz prý měl jako Viktorka v *Babičce* od Boženy Němcové. Chybělo už jen to, aby se šíleně rozchechtal a dal se na útěk. Respekt z otce však nejspíš zvítězil nad nedůvěrou. Manžel na něj vlídně promluvil: „Pojd', pojedeme domů.“

Honza se nebránil. Poslušně, jako malý školáček vlezl k tátovi do auta.

Když dorazili domů, pohled na našeho syna mě opravdu vyděsil. Vystoupil z auta, kýval se ze strany na stranu, snažil se na mě usmívat, ale vyšel z toho spíš křečovitý škleb. Na sobě měl jen kraťasy. Těžko říct, kde zůstal zbytek jeho oblečení. Po těle měl škrábance, obličej umouněný, chodidla černá od špíny, vlasy rozježené a byl úplně vyčerpaný. Nejvíc mě ale vyděsily jeho černé rty. Nikdy dřív jsem nic takového neviděla. Vyschlé, stažené rty, ze kterých úplně vymizel život.

Byl dehydrovaný a hladový. Těkal očima do všech směrů a uskakoval před námi, jako by čekal, že přes něj hodíme síť. Věděla jsem, že ho musím nějak udržet na místě a rychle zavolat záchranku, než si nějak ublíží nebo mu zkolabuje srdce. Vymluvila jsem se, že musím na záchod, a vběhla jsem do domu. Okamžitě jsem vytočila rychlou. Sama sebe jsem překvapila, jak klidně a plynule jsem byla schopná vysvětlit operátorce záchranky, co se přihodilo. Pak jsem popadla čokoládu, natočila sklenici vody a vrátila se ven.

Poprosila jsem Honzu, ať si se mnou jde promluvit mezi čtyřma očima do garáže. Tvářil se nedůvěřivě, ale šel. Nenápadně jsem zamkla dveře a klíč schovala do prázdné plechovky stojící na ponku. Jako by nic jsem se ptala, co celý den dělal. Dozvěděla jsem se, že v noci vezl autem anděla. Původně to byla jen mladá dívka, stopařka, ale později se z ní vyklubal anděl. Varovala ho, ať si dá pozor na koleje, že musí zabránit tragédii, která by se mohla přihodit někomu z jeho blízkých.

Podala jsem mu vodu a pobídla ho, ať se napije. Upil jenom trochu, jako by mu to dělalo potíže. Po čokoládě ale sáhl. Rychle ji rozbalil, ale pak jsem jen sledovala, jak se pomalu rozpouští v jeho dlani, aniž by ji jedl. Bez přestání něco vyprávěl a čokoládu roztržitě rozšmelcoval mezi prsty.

Pocit vítězství, že se mi Honzu podařilo zabavit, než přijede sanitka, mi dlouho nevydržel. Znenadání se vrhl ke dveřím, zalomcoval klikou, a když mu došlo, že je zamčeno, změřil si mě pohledem plným vzteku. Pak se rozběhl k oknu, vyhoupl se na parapet a zmizel na druhé straně. Ještě že bylo okno otevřené, jinak by byl určitě schopný proskočit sklem. Nevím, jak bychom mu v takovém stavu zastavovali krvácení.

Chvilí lítal v trávě u plotu, poskakoval jako šilenec a zastavil se, až když uviděl modrá světla majáku ambulance. Vystoupili z ní dva záchranáři. Doktor a sestra. Stihla jsem jim špitnout, že je syn v dost divokém stavu a mele něco o andělech. Doktor si nečekaně dřepl k zemi, a jako by o nic nešlo, se začal vyptávat, kdo z nás se setkal s andělem. To přitáhlo synovu pozornost. Přišel blíž a začal doktorovi euforicky líčit svůj zážitek. Záchranář trpělivě naslouchal a kýval hlavou. Ani nevím jak, ale najednou Honza seděl v sanitce a nechal si dobrovolně změřit tlak a oblepit se přísavkami lékařských přístrojů.

Dovolili mi, abych jela s nimi. Cesta do nemocnice, kterou bych normálně autem zvládla během deseti minut, se mi zdála nekonečná. Zvláštní,

jak se v té panice zastavil čas. Honza se pořád dokola ptal, jestli náhodou nepojedeme přes koleje, a přibližně v polovině trasy se najednou vymrštil, zařval „Sandro!“, serval ze sebe všechny ty senzory a hadičky, prudce chňapl za madlo a v té rychlosti vši silou odtáhl posuvné dveře. Řidič vyděšeně brzdil, zatímco já, doktor i sestřička jsme se vrhali po Honzovi, který už se nakláněl nad míhajícím se vozovkou. Prý měl pocit, že jeho milovaná Sandra je přivázaná na střeše sanitky a on ji musí zachránit. Dalo pořádně zabrat, než se nám podařilo mu to rozmluvit, abychom se mohli znovu rozjet. Styděla jsem se za následky synova řádění. Všude kolem byl popadaný zdravotnický materiál.

U vchodu na oddělení psychiatrie už čekali dva policisté. Popadli Honzu za ruce a vyvedli ho po schodišti do jednoho z vyšších pater budovy. Na chodbě se jim ale vyškubl a hnal se přímo k oknu. Naštěstí ho chytili dřív, než se k němu dostal, jinak už bychom ho asi sbírali polámaného z asfaltu. Prosila jsem je, ať u okna raději stojí celou dobu pro případ, že by se to opakovalo. Byli to takoví dva mladíci, připraveni *pomáhat a chránit*. Zdálo se, že jim mě bylo líto, ale vysvětlili mi, že nemůžou celou službu strávit hlídáním mého syna. Co bych si počala, kdyby byli odveleni k jinému případu? Představila jsem si, jak se Honzovi pověsím na nohu jako závaží, abych zabránila jeho skoku z okna.

Po chvíli naštěstí dorazil Pavel se Sandrou. Trochu mě uklidnilo, že jsme teď na něj byli tři. Od okamžiku, kdy Honza uviděl Sandru, už žádné hlídání nebylo potřeba. Přiběhl k ní a obtočil se kolem ní jako chobotnice, div že ji svými chapadly neudusil.

Nešlo mi do hlavy, proč mu lékaři hned nepíchnou nějaký prostředek, který by jeho reakce zklidnil. Netrpělivě jsem se rozhlížela kolem sebe a čekala, kdy se konečně objeví nějaký doktor s injekční stříkačkou v ruce. Později mi vysvětlili, že dokud doktoři nezjistí, jaká psychotropní látka a v jakém množství putuje jeho tělem, nemůžou nasadit žádný tlumící prostředek. Mohlo by ho to zabít.

Nakoukla jsem do dveří pootevřené ordinace, kde si zdravotní personál skutečně něco chystal. Bylo nutné synovi odebrat vzorky krve a moči. Jakmile se ale před Honzou objevili s jehlou, chytil ho amok. Nikdy bych nevěřila, jakou sílu může vyvinout lidské tělo. Bylo nás celkem sedm, co jsme ho drželi na zemi a zápasili s ním jak o život. My tři, oba policajti

a doktor se sestrou. Syn se bránil opravdu urputně. Během chvíle jsme byli všichni pomlácení, rozčuchaní a stříkačka s jehlou odletěla bůhví kam. Trvalo pěkných pár minut, než Honza podlehl přesile a v nové injekci se objevilo alespoň malé množství jeho krve. Přimět ho k vymočení se nepodařilo.

Bylo nutné počkat ještě několik hodin. Hospitalizovaní pacienti vycházeli z pokojů a opření o futra zvědavě pozorovali naše rodinné drama. Kdo všechno nás poznal? Bylo mi trapně z celé té situace i ze sebe. Uvědomila jsem si, že mám na sobě vytahané tričko a tepláky ušmudlané od hlíny.

Sandra s Honzou obsadili jedinou lavici, která na chodbě byla. Já s Pavlem jsme ve stoje sledovali zatím nejžalostnější scénu v našem životě. Náš dospělý, triadvacetiletý syn ležel skoro nahý na lavici s hlavou v klíně své přítelkyně. To, že měl na sobě už jen slipy a zkroutil se do polohy embrya, z něj najednou odebralo všechny znaky mužnosti i dospělosti. Pod vlivem svinstva, co měl v sobě, mu navíc co chvíli vyletěla některá z končetin do prostoru a zase se zkroutila zpět. Sandra ho trpělivě konejšila a hladila po tváři.

Všechno jako by se odehrávalo v mlze. Byli jsme s manželem úplně paralyzovaní. Jak jsme mohli být tak naivní a myslet si, že naši rodiny se nic takového nemůže týkat?! Dětem jsem vždy vysvětlovala, jak jsou drogy zrádné a nebezpečné. Proč si to Honza nevezl k srdci? Snažila jsem se ve vzpomínkách vypátrat něco, co nás mělo včas varovat.

Honzu jsem každý den potkávala v práci a samozřejmě jsem si všimla, jak byl najednou bledý a vyzáblý. Měla jsem strach, jestli nemá nějakou nemoc, třeba leukémii. Okamžitě jsem ho hnala na lékařskou prohlídku, ale zpráva, kterou přinesl, mě uklidnila. Všechno se zdálo být v normě. Říkala jsem si, že je asi jen přepracovaný. Živí přece sebe a Sandru, pracuje ve dne i v noci. Snažila jsem se mu promluvit do duše, aby se tak nedřel. Přiznal se mi, že ho přepadají mikrospánky. Donutila jsem ho jít na neurologii, ale i odtamtud se vrátil bez jakéhokoliv zdravotního nálezu. Myslím, že jako rodič dospělého syna jsem udělala, co se dalo.

Asi až v posledních dvou týdnech se Honza začal chovat divně. Pořád dokola se vypytał, jestli mu táta nedal do počítače sledovací zařízení. Protočila jsem vždycky oči a zeptala se, proč by to Pavel asi tak dělal. Prý aby sledoval jeho výkonnost. Vzhledem k tomu, že byl Honza vždycky

rozumbrada a táty se odmalička bál, nepřišlo mi to divné. O pár dní později přiběhl do mé kanceláře a skrz žaluzie zíral oknem na auta, která ho údajně už dlouho sledují. Když jsem mu řekla, že je cvok, uchechtl se a zmizel.

Ted' jsem stála na chodbě psychiatrie a vzpomínky ničemu nepomáhaly. Najednou jsem dostala šílený nápad. Vytáhla jsem z kabelky mobil, zapnula kameru a začala zkrouceného, svíjejícího se syna natáčet. Pořádila jsem asi půlminutový záznam. Tohle přece musí zabrat! Až mu v následujících dnech ukážu, jak hluboko klesl díky drogám, určitě se jich už nikdy nedotkne.

Za okny už se setmělo, když se objevil doktor a oznámil nám, že v krvi nic nenašli. Potom se podařilo syna přesvědčit, aby odevzdal vzorek moči, ale taky nic. Cože? Byli jsme v šoku. Doktoři došli k závěru, že nějakou drogu v sobě Honza určitě má, ale jde o neznámou látku, kterou jejich testy nerozpoznají. Tím pádem mu stále nemohli podat žádný zklidňující prostředek. Bude muset jednoduše vydržet.

Rozhodli, že syn bude převezen do psychiatrické léčebny, asi sto kilometrů od našeho bydliště. K převozu byli přizváni dva noví policisté. Honzovi nasadili pouta a položili ho na břicho do zadní části policejního vozu. Nejvíc mi Honzy bylo líto, když jsem si všimla, jak se mu do zápěstí nemilosrdně zařezávají hrany kovových pout. Jak to vydrží, tak dlouhou cestu?

SYN (pondělí 27. 6. 2011)

Nejdřív byla tma. Uvnitř mě byla tma. Pak jsem se začal pomalu probouzet. Rozlepil jsem oči, ale dost dlouho mi trvalo, než jsem se začal konečně vzpamatovávat. Stropní zářivky se mi vpalovaly do sítnice a v krku jsem měl totálně vysušeno. Polykal jsem naprázdno a rozhlížel se po holech stěnách. Všechno kolem mělo takovou neutrální, vyblitou barvu a působilo hrozně odrbaně. Jako z nějakýho blbýho filmu. Teda jen do chvíle, kdy jsem si uvědomil, že mám ruce i nohy přikurtovaný k rámu postele. Pak už mi to připadalo spíš jako horor.

Trochu jsem panikařil a zkoušel sebou škubat, abych se uvolnil z pout, ale nezabíralo to. Popruhy byly pevně utažené a já navíc v tu chvíli neměl žádnou sílu. Normálně by mě taková situace vytočila do běla, ale ty sračky, co do mě napumpovali, mě tak nějak držely na uzdě. Mžoural jsem na ten sepranej kus hadru, co mi zakrejval tělo, a pomalu mi začínalo docházet, kde jsem se to ocitnul.

Napadlo mě, že bych moh' zkusit volat o pomoc, ale mému utlumenému mozku se nedařilo vzpomenout, jak se to dělá. Knedlík v krku bobtnal a všechno se zdálo nějak hrozně složitý. Ležel jsem a odevzdaně zíral na špinavej strop. Někde v rohu tichounce brumlala ventilace, jinak bylo v místnosti hrobový ticho. Vždycky mě totálně sralo, když jsem nevěděl, co bude, a já neměl situaci pod kontrolou. Fakt na hovno!

Asi jsem eště na chvíli usnul, protože když se vedle mě z ničeho nic objevil chlap v bílým mundúru, hrozně jsem se lek'. S duchama jsem měl svejch zkušeností dost, takže by mě to nemělo zas tak rozhodit. Každopádně tohle duch určitě nebyl, protože mu děsně smrdělo z huby a jeho panděro se srandovně kolíbalo. Strčil mi do podpaží teploměr, něco zamumlal a byl zase pryč.

Moje oči se zasekly na těch legračně rozhoupanejch tukovejch pneumatikách. Dohromady s tím, že jsem absolutně nerozluštil, co to stvoření povídalo, mi to přišlo jako děsivá a zároveň děsně srandovní kombinace. Co když mě unesli mimozemšťani nebo jsem se přenes' do jiný dimenze?! Začal jsem se hystericky smát a vůbec to nešlo zastavit. Tlemil jsem se jako hovado, chrochtal smíchem, až jsem skoro nemoh' popadnout dech. Došlo mi, že jsem fakt v prdeli.

Chlap se po chvíli vrátil a mně konečně začalo dávat smysl to, co říká. Mumlal něco o tom, že je rád, že jsem v dobrý náladě. Sebral mi teploměr, a zatímco zapisoval moji teplotu do tabulky, mlel něco o tom, že jsem jim dal pěkně zabrat, a podobný kecy. Začínal mi fest lízt na nervy. Tím že smrděl, tím že lehce rrrráčkoval, tím že se mu pořád vlnilo to sádlo, tím že byl.

„Můžete mě rozvázat?“ zeptal jsem se mírně.

Asi mi nebylo úplně rozumět, protože se mi hrozně plet' jazyk a špatně se mi vyslovovalo. Chlap to ale pochopil. Logicky to bude otázka, kterou na týhle posteli pokládá většina lidí. I tak se ten pořizek zatvářil děsně

překvapeně. Blekotal něco o tom, že se musí postupovat podle léčebného řádu a že se musí počkat, až co rozhodne doktor.

„Potřebuju na záchod,“ řek’ jsem co možná neklidněji.

Bylo to to první, s čím můj otupělej mozek dokázal přijít, ale byla to vlastně pravda. Chlap chvíli zaváhal, ale pak vyhodnotil, že asi i svázaný člověk občas uslyší volání přírody. Hrábnul pro bažanta a nahnul se nade mě, aby mi nadzvednul noční košili.

„Hej, kámo, nebudeš mi šahat na ptáka, že ne?!“ zarazil jsem ho.

„Jen dodržuju předpisy,“ zabručel.

„Rozvaž mi jednu ruku! Zvládnou to sám,“ zkusil jsem to ještě po dobrým.

„Předpisy!“ ušklíbl se.

„Rozvaž mě, ty zasranej buzerante, nebo ti to tady rozkopu!“ řval jsem a vši silou jsem cloumal poutama na rukou i nohou.

Nějak se mi podařilo vykopnout mu z ruky tu plastovou nádobu. Udělala ve vzduchu oblouk a odkutálela se do rohu místnosti. Chlap pár kroků ustoupil, ale po chvíli do místnosti přiběhli další tři ošetřovatelé a společně mě zalehli. Někdo z nich mi vyhrnul andělička až ke krku a pak jsem ucítil, jak mi vrazili tlustou jehlu do prdele.

Eště chvíli jsem sebou házel, ale pak už ze mě vyprchala veškerá síla. Začal jsem se propadat zpátky do tmy, zatímco mě váha tří dospělejších chlapů pevně tiskla k nemocničnímu lůžku. Poslední, co si z toho dne pamatuju, byl pocit teplé tekutiny stékající po mejch stehnech a nechápavý výrazy ošetřovatelů, kterejm se po bílejších uniformách rozlejšovaly nažloutlé mapy.

„Von se pochcal!“ pronesl jeden z nich nevěřičně.

To máte za to, hajzlové!

MATKA (úterý 28. 6. 2011)

Od chvíle, kdy nám policejní dodávka unesla syna, zatím neznámo kam, přestala jsem se orientovat v čase i prostoru. Nebýt manžela, který mě dostrkal do auta, poté do domu a v domě do koupelny, myslím, že bych se motala areálem okresní nemocnice ještě několik dní.

Ani v koupelně mě nenapadlo, co mám přesně dělat. Až když mi dcera, která se nás po dlouhém dni konečně dočkala, vymáčkla zubní pastu na kartáček a otočila kohoutkem vodovodu, „chytla jsem se“ a naskočila do obvyklého večerního rituálu. Začala jsem si poslušně v předklonu čistit zuby v úplně vyschlých ústech. Uvědomila jsem si, že nemůžu pořádně polykat, a tak jsem se rty přiblížila až k proudu vody pro alespoň několik doušků. Bylo to osvěžující, tak jsem vodu začala jazykem nabírat a chlemtat jako zvíře, a ne člověk. Hltala jsem, jako kdybych objevila studnu v poušti, a bylo mi jedno, že voda je teplá a že jsem ani nestihla vyplivnout pastu. Konečně jsem se narovнала a všimla si zděšeného pohledu Nely.

„Mami,“ špitla mi do ucha a objala mě. Vlastně mě ještě nikdy neviděla v podobném stavu. Doted' jsem pro ni byla mámou, která si ví se vším rady, která se častěji směje, než naříká. Přistihla mě úplně bezmocnou. Když jsem uviděla náš odraz v zrcadle umístěném nad umývadlem, strašně jsem se rozbrečela. Po tváři mi tekly obrovské slzy, které se snad někde hluboko ve mně musely hromadit několik let. Smíchané se šminkami mi kapaly až na prsa a chudinka Nela se mi je snažila utírat.

Nevím, jak jsem tu noc mohla přečkat. Další den jsem nešla do práce a ploužila se po domě celé dopoledne. Místo oběda jsem si vsoukala do pusy několik piškotů, zapila je mlékem rovnou z láhve, hodila jsem na sebe letní šaty, neobratně si natáhla sandály na klínu a vyrazila autem do města, které jsem dosud neznala. Do zařízení, které by mi mohlo zachránit syna. Do blázince.

Cestou jsem se stavila ještě pro Sandru. Na rozdíl ode mě vypadala svěže. Že by se aspoň ona dobře vyspala? Přejela jsem ji očima, a když jsem uviděla její skoro dětsky růžový ksichtík, automaticky jsem se vyšponovala obličejem k zrcátku u stropu auta, abych nás dvě porovнала. Nic

překvapivého. Šedozelené kruhy pod mýma očima prozrazovaly, jak bídne se cítím. Nejen že Sandra vypadala dobře, ale dokonce na ní nebylo znát žádné zoufalství. Stále něco štěbetala, a dokonce se u toho usmívala. „Jak může být takhle v pohodě?“ letělo mi hlavou a bylo mi z toho tak divně, že jsem ani nedokázala vnímat její věty. Je možné, že nejspíš dlouhodobě zažívala s Honzou nějaké psychochvíle a teď to břemeno přehodila na nás. Jí se ulevilo a na radě jsme my.

„Jak dlouho to vlastně víš?“ využila jsem pauzy v jejím monologu, z něhož jsem byla schopna postřehnout jen to, že se téma netýká Honzy. „Řekni mi víc,“ zažadonila jsem. „Jestli máme Honzovi pomoci, musím vědět, jak dlouho to trvá, kdy s tím začal a proč.“ Semkla zamyšleně rty a přestala se usmívat. „Nevím přesně, jako blázen se chová už několik měsíců. Dělá věci, který předtím nedělal, a je dost vzteklej, když chci vědět, co mu zas přelítlo přes nos. Pořád mě z něčeho podezřívá. A vlastně nejen mě. I vás, lidi z práce, sousedy... Furt se hádáme, protože vždycky vyrukuje s nějakou totální ujetinou, a když mu ji začnu vyvracet, přijde s takovou verzí, že se do toho vždycky úplně zamotám. Já bulím, on chodí po bytě sem a tam a bez přestání něco mele. Nedá se to vydržet...“, pípla a až teď se jí zaleskly oči. Najednou mi jí přišlo líto.

„Co bere?“ položila jsem další stručnou otázku.

„Já fakt nevím,“ pronesla otráveně. „Tráva a el-es-děčko mi nevadily, ale tohle...“ zakroutila hlavou.

„Cože?“ přenesla jsem s tou otázkou svůj zrak ze silnice přímo do jejího obličej. Sklopila oči, asi mi prozradila víc, než chtěla. „No, asi od šestnácti let si s klukama dopřával marijánku. Tu ale přece hulí každý,“ pronesla přesvědčivě.

„No to bych neřekla, že každý,“ namítna jsem.

Sandra pokračovala. „Taky jsem to párkrát zkusila, ale jen mě to uspávalo. LSD je daleko lepší!“ doplnila svoji řeč o vztahu k drogám. Protočila jsem oči v sloup a pravou dlaní jsem se plácla do čela. Došlo jí, že tohle by bývalo lepší si taky nechat pro sebe. Je to ještě děcko. Neumí ani pořádně lhát, říkala jsem si, ale zároveň jsem byla ráda, že z ní pravda leze ven. Abych ji nevystrašila a nezavřela si tak bránu k informacím o Honzovi, klidným hlasem jsem řekla: „Sandro, moc si cením tvou otevřenost. Musíme táhnout za jeden provaz a to by bez pravdy nešlo.“

Pokývala souhlasně hlavou a já jsem mohla položit další otázku.

„Takže ty máš s LSD taky zkušenosti. Nikdy jsem nic podobného nezkoušela a moc mě zajímá, co vám to přinášelo nebo co vás na tom nejvíc lákalo.“

Přimhouřila oči při hledání vhodných slov, která by to vystihla, a pak jsem se dočkala pro mě opravdu nepochopitelné odpovědi.

„My jsme si to lupli vždycky před sledováním nějakého filmu.“

„Proč jako?“ podivila jsem se.

„Protože i když jsme si pustili úplně nudnej, pitomej film, s LSD nám připadal skvělej!“ vysvětlila téměř s nadšením.

Jako by se chtěla obhájit, převedla pozornost na Honzovy prožitky. Prý byl z účinků LSD unešený víc než ona. Například stával v noci na balkóně a slastně nasával vůni, kterou měl vydávat činžák, kde bydleli. Radoval se, že něco tak krásného ještě nikdy necítil, a tahal ji na balkón, ať mu to potvrdí. Všechna okna v sousedství svítila dosud neznámými barvami a z každého vycházela duha propojující se někde vysoko v mracích.

Asi už jsem se dozvěděla dost. Před branou psychiatrické léčebny jsme se tedy se Sandrou ocitly v pravou chvíli. Naše první kroky vedly do nízké budovy za spuštěnou závorou. Paní sedící u informačního okýnka jsme se zeptaly, kde máme Honzu hledat. Přes brýle nahlédla na monitor počítače, do kterého zadala jeho celé jméno a den jeho příjmu, a měla jasno. „Ten je na pětce,“ prohlásila a podívala se na nás mezerou mezi horní hranou brýlí a jejím obočím. „Támhle máte orientační tabuli.“ Poděkovaly jsme a vydaly se doporučeným směrem.

Čekaly jsme, že vše proběhne jako při běžné návštěvě nemocnice. Že bude Honza sedět na posteli a vyskočí hned, jak nás uvidí. Jenže se ukázalo, že „pětkou“ se rozumí pavilon pro nejtěžší případy. Úplně mě zamrazilo. Od dětství mě fascinoval svět bláznů a toužila jsem do něj nahlédnout. Když jsem v rámci svého středoškolského studia absolvovala exkurzi do ústavu pro mentálně retardované, byla jsem v sedmém nebi. Holky tenkrát odvracely obličej od poslintaných svěřenců ve svěracích kazajkách, ale já jsem vše hltala očima. Říkaly, že jsem úplně praštěná, když jsem své nadšení přiznala. Ted' jsem ale v sedmém nebi rozhodně nebyla. Ted' to byl spíš dáblův rajón, protože šlo o mého chlapečka. Bože, takhle jsem to přece nechtěla!

Na rozdíl od ostatních budov a jiných částí celého areálu se pavilon číslo pět nacházel za vysokým plotem a nedalo se k němu dostat jinak než bytelnou kovovou bránou. Vypadala jako vchod do zámku. Problém byl, že brána byla zamčená. Za normálních okolností by mě napadlo vyzvat Sandru k závodu, která z nás ji přeleze dřív. Šlo samozřejmě jenom o nápad, o jehož zrealizování bych se ve svém věku nepokoušela. Zajímavé bylo, jak se mi srandičky prodíraly myslí i ve vážných situacích. Tuhle bránu nepřeleze nikdo. Jedině že by si chtěl natrhnout zadek. Byla totiž opatřena proti útěkům kovovými hroty. Chvilí jsme se bezradně rozhlížely kolem sebe, ale netrvalo dlouho a velké těžké dveře budovy, vzbuzující respekt i hrůzu, se otevřely. Po asi deseti kamenných schodech k nám sestoupila osoba v bílém plášti. Kudrnatá ošetřovatelka. Pozdravily jsme se a my jsme jí oznámily, že jsme přijely na návštěvu za Honzou Kolářem, kterého k nim přivezli včera v noci. Hned věděla. Dlouze se na nás zadívala a poučně nám sdělila: „Pacient Jan Kolář se nachází na separačním jednolůžkovém pokoji pro extrémně neklidné pacienty.“ Zřetelně vyslovovala každé slovo, aby nám došlo, že dnes se s Honzou rozhodně nesetkáme. Přelouskávala jsem ta slova ve své hlavě se zpožděním, jako když si začátečník postupně překládá anglickou větu do češtiny. Sandra byla bystřejší. „Takže je na samotce?“ zeptala se. „Ano a bohužel je zatím pod vlivem sedativ, takže by vás jen stěží dokázal vnímat. Sevřelo se mi u srdce. Vlastně mě to mohlo napadnout, po tom, jak včera řádl. Ošetřovatelku jsme poprosily, jestli by alespoň Honzovi předala tašku s hygienickými potřebami, cigarety a pár sladkostí. Ochotně kývla a s taškou odkráčela zpět do budovy.“

SYN (středa 29. 6. 2011)

Když mně konečně došlo, že po zlým s ošetřovatelama nic nenadělám, pokoušel jsem se sekat latinu, aby mě přestali držet přivázanýho ke stolu jak pokusnýho králíka. Stejně mi pouštěli do žíly tolik tlumících sajrajtů, že jsem tak jako tak neměl sílu cokoli vymejšlet. Krotkej jako beránek jsem spolupracoval a poslušně plnil všechno, co po mně chtěli.

Konečně mi sundali pouta a pustili ze samoty. Nahlédnutí do společnejch prostor bylo dost překvápko. Léky mi asi dost zkreslovaly realitu, ale vnitřek léčebny nebyla vůbec žádná veselá podívaná. Místnosti měly děsně vysoký stropy. Ze zdí se vodluovala barva a všechny okna byly zajištěný masivníma mřížema.

Nejděsivější ze všeho byl ale pohled na místní chovance. Myslím, že já v té době taky nevypadal nijak zvlášť povzbudivě, ale tohle byly fakt zombie. V prostorách společenský místnosti se poflakovalo přibližně dvacet pacošů. Většina z nich rozvalená na prastarejch gaučích. Všichni totálně mimo. Bylo to jak zabloudit do muzea voskovejch figurín.

Polovina přítomnejch civěla na velkou televizi, ale dost jsem pochyboval, že někdo z nich fakt vnímal, co běželo na vobrazovce. Chlap v rohu se mírně kolíbal ze strany na stranu a něco si sám pro sebe šeptal. Jeden mladej týpek na sedačce sebou každou chvíli trhnul, jako by na něho sáhla smrt. Dědula sedící vedle něho chrápal a z koutku neoholený tlamy mu vytejkal nechutnej cancour slin. Dlouhovlasá postava u okna si potichoučku něco zpívala.

Všichni byli tak nadopovaný, že je v podstatě nebylo potřeba sledovat. Přesto byli neustále na hlídce dva nebo tři ošetřovatelé. Došoural jsem se k jednomu z nich a slušně ho požádal, aby mě zavedl ke svému nadřízenýmu. Snažil jsem se mluvit co možná nejzřetelněj, ale jazyk mě pořád nechtěl poslouchat. Chlap se s naprosto lhostejným výrazem zeptal, jestli mě něco bolí, a když jsem neodpověděl, „něžně“ mě usadil do křesla. Vůbec jsem neměl sílu se bránit. Připadal jsem si jak hadrovej panák.

Před polednem nás postupně „přetahali“ do jídelny a dostali jsme oběd. Všechno nádobí bylo z plastu, místo příborů povolili jen lžíce. Jídlo bylo bez chuti, ale i tak jsem ho do sebe poslušně nasoukal. Po několika dnech nitrožilní výživy byla i taková šlichta pro tělo vítanou změnou. Klidně bych si dal nášup, ale při pohledu na ostatní pacoše mě rychle přešla chuť. Nikdo s nikým nemluvil. Většina těch živejch mrtvol možná ani nevěděla, kde jsou.

Po jídle jsme dostali na chvíli rozchod. Uklidil jsem se do nově přidělenýho pokoje, kterej jsem měl zatím sám pro sebe. Jakmile jsem si leh', zatočila se mi palice a zved' se mi kufr. Poblitou postelí bych těžko někoho přesvědčil, že jsem v pohodě. Radši jsem zůstal sedět a snažil se přemluvit žaludek k rozumu. Jak se kurva z týchle šlamastyky dostanu?

Po chvíli mě napadlo, že bych moh' prohledat svoje krámy, abych měl jasno v tom, s čím si podle toho jejich debilního léčebného řádu musím vystačit. Ve skříňce jsem našel pečlivě urovnanej komínek hadrů na sebe, ze kterýho byly určitě i to pruhovaný pyžamo a župan, co mi ráno přinesli na samotku, abych se jim po oddělení nepoflakoval s holým zadkem. Zdálo se, že se na mě rodinka ještě úplně nevykašlala.

Vedle oblečení ležela igelitová taška s věcmi, který prošly kontrolou. Kartáček na zuby, pasta, sprcháč, hřeben, balíček papírovejch kapesníků, čokoláda a krabička cigaret. To byl pro tuto chvíli celej můj majetek. Bral jsem ty věci jednu po druhý do rukou, jako kdyby to byly nějaký drahocenný poklady.

Nakonec jsem otevřel i cigára, abych se mrknul, kolik kusů z balíčku zbylo, a okamžitě jsem se celkem slušně rozklepal. Myslel jsem, že mám halušky. Na dně poloprázdný krabičky prosvítal pytlíček nažloutlejších krystalů! Rázem jsem byl úplně vzhůru a hlava mi začala šrotovat na plný obrátky. To přece nemůže bejt pravda. Přece by mě nenechali v blázinci s dávkou perníku?! Určitě mě jen zkoušej. Určitě to je nějaká bouda. Provokace.

Během dne se nesměly zavírat dveře pokojů, aby měl personál neustále přehled o tom, co kdo dělá. Nemoh' jsem jen tak vytřepat fet na peřinu a ochutnat, jestli je to pravý matro. Určitě to je podvrh, ale co když ne? Na jednu stranu jsem s tím chtěl opravdu už přestat. Minimálně na nějaký čas. Na druhou stranu jedna dávka navíc už by nic zhoršit nemohla. Sjet se v léčebně, to by byl slušnej bizár.

Seděl jsem na posteli, houpal nohama, pohrával si s krabičkou v ruce a dumal, dokud mě jeden z ošetřovatelů nepřišel popohnat, že už je konec odpoledního klidu a je na čase vrátit se do společenský místnosti. Celkem pohotově jsem se zeptal, jestli si můžu ještě skočit dát cigáro. Dovolil to, ale prej že sebou mám hodit. Vrávoravě jsem se přebelhal k zasíťovaný terase, kterou tu používali jako kuřárnu. V rohu se hrbili dva zombíci, který beze studu lovili špačky z popelníku a dokuřovali poslední milimetry tabáku. Vypadali skoro vyděšeně, když jsem bez varování vklouz' na terasu. Požádal jsem je o oheň a pak jim každému podal jedno celý retko. S tajemstvím ukrytým na dně krabičky jsem si zase na chvíli připadal jako pán situace, a to bylo potřeba oslavit trochou štědrosti.

Co já si kurva počnu?

Matka (čtvrtek 30. 6. 2011)

Hned od první návštěvy Honzy v psychiatrickém zařízení šlo v našem každodenním životě stranou skoro všechno, co se netýkalo oblasti fetu. Ve firmě jsme s manželem sice jako obvykle seděli od rána do podvečera, ale produktivita práce zůstávala na bodu mrazu. Naprosto jsme se nemohli soustředit. Celé dny jsme předstírali pracovní nasazení, ale popravdě jsme všechnu svoji energii věnovali vyhledávání informací o pomoci drogově závislým. Za poslední roky jsem nikde nepřčetla tolik textů jako teď v článcích o fetácích, účincích drog na lidský organismus a organizacích, které se touhle problematikou zabývají. Manžel coby ředitel firmy musel po pár dnech přehodit tohle břemeno na mě a věnovat se řízení firmy. Ke konci každého dne si vyslechl, co nového jsem kde vyčetla. Ze všeho už mi šla hlava kolem. Potřebovala jsem nějakou spásnou myšlenku, jakýkoliv nápad, který nám zachrání syna. Lačnila jsem po nějaké útěše od lidí, co si prošli stejnými útrapami a neváhali poradit. Místo úlevy jsem se však po přečtení každého dalšího odkazu na internetu propadala do čím dál větší beznaděje. Cože? To přece není možné, aby se k užívání tvrdých drog vrátilo do deseti let 98 % lidí, kteří už fetovat přestali. Byla jsem úplně zdrcená. Prakticky žádné světýlko naděje. Znamená to snad, že se nám syn stejně dříve či později ufetuje k smrti? Že nemá cenu nic velkého podnikat?

Nejvíc ze všeho mě připravil o iluze telefonát s naším předním expertem Doudou – zakladatelem centra pro drogově závislé, na něhož se mi podařilo získat kontakt přes známé. Shodou okolností jsem ho asi před půl rokem slyšela dost solidně mluvit v nějakém televizním pořadu, co jsem jen tak po očku sledovala při žehlení. S trémou způsobenou téměř posvátnou úctou k mediálně uznávané osobě jsem na mobilu pečlivě vytukala jeho číslo. Čekala jsem chápavý, soucitný hlas zkušeného muže, který mě polituje a vlídně podpoří radou, jakou cestou se nyní máme ubírat.

Představila jsem se mu jako matka dospělého, třiačtyřicetiletého syna, který je aktuálně hospitalizovaný na psychiatrii po předávkování, pravděpodobně pervitinem. Obličej se mi brzy zkroutil znechucením po vyslechnutí si prognózy a rady tohoto „odborníka“! Byl hodně stručný a mluvil výstižně: „Připravte se na nejhorší. Vyměňte zámky u vchodových dveří

svého domu, nemějte doma finanční hotovost. Peníze uložte do banky. Pečlivě schovejte všechny cennosti a zajistěte všechno, co vám může ukrást a následně prodat.“

Zůstala jsem jako opařená. Co tady vlastně řešíme? Záchranu syna, nebo jeho kriminální budoucnost? Najednou už jsem nebyla jen matkou zoufalou z obav o život syna, ale i potenciální obětí jeho trestných činů. Činů vyvrhele, před nímž bude nutné se i fyzicky obrnit. Taková blbost! Honza byl vždycky poctivák. Jako malý capart i v pubertě. V době, kdy mé kamarádky řešily své problematické pubertáky, kteří jim opakovaně kradli mince i hodnotné bankovky, Honza se doma ničeho ani nedotkl a podobnými úlety svých vrstevníků pohrdal. Několikrát jsem na něj nastražila past. Nechala jsem někde ležet kupičku peněz a kontrolovala přesně spočítané bankovky v peněžence čouhající z mé nedovřené kabelky. Nikdy odnikud neubýlo! Jsem přesvědčena, že poctivost je Honzovou výsadní dobrou vlastností. Od malička měl tendence chránit naši rodinu před celým světem. Před zloději a podvodníky a neváhal by ani před vrahy.

Vnitřně jsem se zarděla a urazila. Ano, Honzu možná láká nepoznané. Sci-fi svět, který je záživnější než ten pravý, ale rozhodně to není lump okrádající vlastní rodiče. Poděkovala jsem, ukončila hovor a věděla, že s tímhle pánem už nechci probírat nikdy nic. Znovu jsem se prodrala k internetovým odkazům týkajícím se jeho osoby – a pak mi to teprve došlo. Má mě za viníka. Fetující dítě = špatný rodič. Ve svých postojích vyzdvihuje především roli rodičů. Ti prý mají největší vliv na to, zdali jejich dítě drogy vyzkouší a zůstane u nich. Jak to ten člověk může takhle paušalizovat? Jsme slušná rodina. Žádné rozvody, hádky, žádné vzájemné ubližování si. A ze stejných rodin pocházíme já i manžel. Dokud žil Honza pod jednou střechou s námi, žádná ta svinstva přece neužíval. Až když se odstěhoval. Cítila jsem, jak mě bolí čelisti od toho, jak pevně k sobě vzteky tisknu obě řady zubů. Taková bezmoc.

Suma-sumárum, rady ve všech článcích, laických i odborných, mě spíš odrazovaly, než mi pomáhaly. Kromě jedné statistiky, z jejíhož závěrečného shrnutí na mě završil paprsek naděje.

Průzkumy dokazují, že mnohem větší naději na vyléčení se z drogové závislosti mají děti bohatších rodičů. Rodičů, kteří je díky svému dobrému finančnímu zabezpečení mohou motivovat jiným směrem. Poskytnout jim

nějaké potěšení, co by přebilo zážitek z drog. To je ono! To my přece můžeme. Záchrana! Ted' už jenom vymyslet, co by to mělo být.

Cesty za Honzou byly náročné časově i finančně. Chtěli jsme se střídat a ani jeden den nevynechat, aby pocítil naši lásku a věděl, že na své trápení není sám. Byli jsme přesvědčeni, že se trápí, zpytuje svědomí, ale bylo dost možné, že on to takhle nevnímal a naši přívětivost místo očekávaných výčitek si naopak dost užíval.

Nejednali jsme s ním jako se závislákem, se synem, který zklamal, ale jako s chudákem pacientem. Ani nebylo těžké ho tak brát. Sám sobě přestal být podobný. Byl úplně bledý, pod očima měl kruhy jako po těžce prodělané nemoci. Při prvních návštěvách mu vázl jazyk. Opravdu ho měl úplně dřevěný. Doktoři pro něj zřejmě vybrali lék, který ho neměl povzbudit a probrat, ale naopak zklidnit a utlumit. Zatím si nebyli jisti, jestli byl psychotický stav, v němž se zjevil na oddělení šilenců, způsobený skutečně jen předávkováním drogami, nebo jestli nejde o nějakou čerstvě rozjetou psychickou poruchu vyvolanou v mozku nežádoucími psychotropními látkami. Jeden z doktorů mi vysvětloval návaznosti a principy vzniku těžkých psychických poruch u narkomanů. Na zdi ordinace, kam jsem se na Honzu přišla informovat, visely podobné plakáty, jaké mi utkvěly v paměti spíš jen z hodin zeměpisu na základce. Akorát místo světadílů na nich byla vyobrazená lidská hlava z různých úhlů a svým prstem doktor nejezdil po vyobrazených řekách, ale po kůře mozkové, kde se prý dají očekávat fyzické a tím pádem i psychické změny. Nemohou vyloučit například schizofrenii. Musí čekat, sledovat ho a důkladně vyšetřit. Z ordinace jsem vyšla hodně skleslá. Tohle by mě nenapadlo. Naivně jsem si myslela, že v oblasti drog jde hlavně o pokoušení osudu a o nevhodné řádění... Pokud drogy nebudou, vše se dá postupně do původního stavu.

Obrazů a scén v našem katastrofickém scénáři začalo přibývat.

Celá ta situace mě sice ničila, ale uvědomila jsem si, že mi dělá ne skutečně dobře pobývat ve venkovním areálu psychiatrie. Slunečné počasí nám v těchto dnech umožnilo trávit čas venku, v krásných, pravděpodobně pacienty udržovaných zahradách. Sedávali jsme na lavičkách, nasávali vůni rozkvetlých keřů a mě napadlo, že pokud tady díky tomuhle všemu jednou skončím, asi se z toho nezblázním. Hned jsem se o tu myšlenku

podělila s manželem a zasmála se tomu, jak komicky je zformulovaná. Kdybych tu skončila, tak právě proto, že jsem se zbláznila. Samozřejmě jsem tím chtěla vyjádřit, že tamní prostředí na mě působí jako balzám na duši. Tenkrát to pobavilo i manžela, což byla vítaná změna.

Je to tam takový jiný svět. Určitě záleží na tom, jak ho kdo vnímá, ale jiný je vždycky. Kdyby na cedulích nebyly přesně vytyčené hodiny návštěv nebo programu pacientů, myslela bych si, že jsem se ocitla v bezčasové zóně. Celá ta poklidná atmosféra, která tam vládne, člověka nějak umrtví. Chce se mu jen tak zírat na keř před sebou nebo se přidat ke skupince pacientů a jít si s nimi házet míčem.

Můj zrak padl na otlého člověka s obrovským kloboukem na hlavě, jaký nosí Mexičani. Pozornost na něj však přitahoval jeho fascinující postoj. Byl k nám natočený bokem. Stál jako voják. Ruce připažené k tělu, tvář hrdě zvednutou do výše. Najednou se začal naklánět dopředu, přičemž stál oběma chodidly stále pevně na zemi. Zatímco ještě před chvílí jeho tělo se zemí tvořilo pravý úhel, nyní se ladně dostal z úhlu 90° snad na 50°. Ruce stále připažené, záda stále rovná, obličej směrem k zemi. S úžasem jsme zírali na jeho artistický kousek. Jak to, že nepřepadne? Vždyť to je fyzicky nemožné. Já bych si takhle s připažením nabila kokos. Možná tak v lyžácích. On však měl obyčejné tenisky. Že by je měl přilepené k zemi? Ani zezadu ho nikdo nedržel za šos. Nemohli jsme od něho odtrhnout oči. Nebylo to pár vteřin. Stál tak minutu, dvě, možná tři. Najednou se ozval hlasitý, pronikavý ženský hlas: „Pane Kobliha, nemáte žízeň?“ Nereagoval. Stál a stál a my jsme se tiše smáli, dokud se zase nevrátil do normální polohy.

Byli jsme přesvědčeni, že je to ideální prostředí, které by při odvykání drogám Honzovi stoprocentně prospělo. Hlavně ho tam nechat co nejdéle. Ne pár týdnů, ale nejmíň půl roku. Musí si vyčistit mozek, izolovat se od míst a lidí, co mají co do činění s drogama. V tom jsme byli s manželem zajedno. Bohužel, jak se brzy ukázalo, jen s manželem.